15 Mert közel vagyon az WR-nac napia mind ez népec ellen: az miképpen czelekedendel máſſal, vgy czelekeſſenec te veled is, az te feiedre tér az miuel málnac fizettél.

16 n Mert miuel hogy ti ittatoc az én ſient hegyemen, azonképpen iſſanac ſiüntelen minden pogán népec: iſſanac mondom es fel hörpögetic (az WR poharát,) és ollyanoc léſſenec mintha nem vóltac vólna.

17 o Az Sion hegyén pedig léſſen ſiabadulás, és léſſen ſientſég, és örökſégül biria az Iácob háza az ö örökſég ſierint való iódſágát.

18 Es léſſen az Iácob háza vgy mint tüz, és az Ióſeph háza vgy mint láng, és az Eſau háza vgy mint pozdoria, és meg égetic ſ. meg emészſtic öket és nem marad ſenki az Eſau házából, mert az WR ſiólott.

19 Es örökſég ſierint biriác az Eſau hegyének dél felöl való réſiét, és az Philiſtęuſoknac mezö földöket, és biriac örökſég ſierint az Ephraimnac és Samariánac mezeit, és az Beniamin Gileadot biria.

20 Es az Izraelitáknac ſámki vetéſre vitetett ſokſágoc, az mi vólt az Chananęuſoké mind Sarphatig, és az Ieruſálemnec ſámki vetettei, az mi az ö birodalmoknac határa vólt, azt biriác örökſég ſierint az dél felöl való városockal egybe.

21 Es mikor fel menendenec az ſiabaditóc az Sion hegyére, hogy meg itéllyéc az Eſau hegyét, akkor léſſen az WR nac orſzága.

képpen az Izraelért Iſten meg emészti az pogányokat.

p: Az az, Mikor nekic ſiabaditokat ad mint régen az birac idejében, hogy az Edomitakat meg büntéſſe akkor az Isten wra kodic közöttöc melly be vólt lelkeken. Az az, mikor az Euangeliumnac prediczalása által megſiabadittya Iſten az ö anyaſzentegyházát az ördögi lenſégtöl, akkor wralkodic az Isten.

IONAS.

Az Ionas Prophéta könyue mindeneſtöl Hiſtoria, melly be meg beſſéltetic az Ionaſnac két rendbéli hiuatala, az melly elött el akart futni mignem az Iſten ötet kergetuén az halálban eyti, honnet czoda képpen iſmét viſſzahozza, hogy az ö engedetlen elméiét meg enbi tené és engedelmeſſégre haytaná: Az máſic, az mellynec engeduén Ionas az Niniuebéliekhez prédicall és öket pœnitentiára hozza, kiknec meg marad iſokat és az Iſten irgalmaſſágának vélec való közléſſet bánuán, az Iſtentöl meg intetic mind az ö hamiſſágáról, mind az Iſten kegyelmeſſégének igaſſágáról.

ELSŐ RESZ.

Ionaſt Iſten küldi Prophétálni Niniuébe, ki mikor Iſten elől el akarna fúrni, ſalad az tengerre, holott Iſten ellene támad az tengernec habiai által. Az haiós meſteree nyilat, vetnec ő magoc között, az nyil eſic Ionaſra, kit az tengerben vetnec és az tenger meg tſendeſedic.

Ionaſnac hiuatala à Prophetaſagra.

1 ÉS ſióla az WR Ionáſnac Amittai fiának, ſ-monda:

2 Kelly fel menyel Niniuébe az nagy városba, és kiálts az ellen, mert az ő lakóinac gonoſſágoc én elömbe fel hatott.

3 Es fel kele Ionas hogy ſialadna Tharſisba az WR elött: Annac okáért Iapho á városba ménuén és ott haiót találuán melly Tharſisba menne, meg adá az haió bért, és bé ſiálla az haióba, hogy ő vélec el menne Tharſisba az WR ſiine elött.

Az Iſten az vihar nyomorúſagot annac vtanna Ioppenac. Az Tharſisonpenigert à Cleſtiat.

4 Es az WR támaſita nagy ſzelet az tengeren, és lön felötte igen nagy ſél véſi az tengeren, annira hogy azt alitanác hogy az haió el romlana.

5 Es meg rémüluén az haióſoc kezdénec kiáltani kiki mind az ő Iſtenéhöz, és az haióban való terhet hánnyác vala az tengerbe, hogy az haiót meg könyebbitenéc: Az Ionas pedig az haiónac eggyic óldalába le ſiállott vala, és vel teg fekűuén aluſic vala.

6 Es hozzá ménuén az kormányos meſter, monda néki: mi dolog te nagy álható? Kelly fel kiálts az te Iſtenedhöz, talám meg gyelmez mi nékünc hogy el ne veſſünc.

7 Es mondánac egy máſnac, Ier veſsünc ſorſot hogy tudhaſſuc meg mi okért ſiállott ez veſiedelem mi reánc, és ſorſot vetnenec, az ſors pedig eſéc Ionáſra.

8 Es mondánac néki, beſiéld meg moſt minékünc miért ſiállott reánc ez az veſiedelem, mitſoda rendbéli ember vagy, ſ honnat iűſi? mitſoda az te házad és mitſoda nemzet vagy?

9 Es monda nékic: Sido vagyoc én, és az mennyeknec Wrát Iſtenét tiſtelem én, az ki az tengert és az ſárazt teremtette.

10 Meg röttenénec azért azoc az férfiac felötte igen, és mondánac néki: Miért mielted ezt: mert tudgyác vala hogy az WR ſiine elött futna, miuelhogy nékic meg beſiéllette vala.

11 Es mondánac néki: mit tſelekedgyünc te veled hogy az tenger meg ſűnnyéc mi tőlünc? mert az tengernec habiai hová toúáb inkáb neuekednec vala.

12 Es monda nékic: Fogiátoc engemet és veſſétec az tengerbe, és meg ſűnic az tenger ti tületec, mert tudom hogy én érőttem támadott ez nagy háboru ti reátoc.

13 És igyekeznec vala azoc az emberec azon hogy az ſiárazra viſſza hoznáiác az haiót, de nem lehet vala, mert az tenger habiai inkáb inkáb neuekednec vala ellenec.

Az az, minel hogy mi ellene nönc semmit nem vetkertet, de terüllet az fors által az ő nyelue valaſa ſerint ez halalra itelteteſt.

14 Kiáltánac azért az Wrhoz, monduán, kérünc téged Wram ne veſſüünc el ez embernec lelkeiért, és ne büntetſs minket ennec ártatlan véreiért, mert te Wram az mint akarod úgy tſelekeſiel.

15 És ragaduán Ionaſt vetéc az tengerbe, és meg ſiünéc az tenger az ő háborgáſától.

16 Annakokaért azoc az emberec nagy félelemmel féléc az Wrat, és áldozatot tönec, fogadáſokatis fogadánac az WRnac.

II. Réſz.

Ionaſt el nyeli egy nagy Ceth hal, mellynec gyomrában könyörguén az ő nyauaſyaic Iſten eleibe tamaſztya és ſabaduláſt ker. Meg halgattya Iſten Ionaſt parantſol az Cet halnac, melly őtet az ſarazra ki veti.

Matth. 12.

1 KEſitett vala penig az WR egy nagy halat hogy bę nyelné Ionaſt, és lőn Ionás az halnac gyomrában három napal és három eiiel.

a Ionás könyörgeſe, bolot vagyon erős és alhatetos bitnec példaia.

2 aÉs könyörge Ionás az ő Wránac Iſtenénec az halnac gyomrából.

3 És monda, bkiáltec az én keſerüſségembé az én wramhoz, ſ. meg halgatá engemet, az koporſónac torkából kiáltéc ſ. meg halgatá az én ſiómat.

b Tudni illic ſabadulaſa ſ. vtan.

4 Mert bvetettél vala engemet az mélſégbe, az tengernec örué-nyébe, az víz környül vött vala engemet, az te hánkodó vizeid és à te habiaid én raytam által mennec vala.

b Az ő nyomoruſaganac nagy voltat iria meg

5 Annîra hogy én azt mondanám, él vettettem az te ſiemeid elöl: mind az által meg nem ſiü-nem nęzni az te ſient Templomodra.

c vagy mind az által meg latom meg az teſtnec templo modat, holot ved eſſedbe az könyörgesbé valo tuſakodaſnac példaiat.

6 Környül vöttenec vala engemet az vizec veſſedelmeſen, az mélſég környül vött vala engemet minden felöl, fü tekeredet vala az en feiemre.

d Olij füröſő, mely az tenger fenekén terem, az leuelei pedig az vizne ſinen vadnac, mellyec meg bantſác az embert, az ki uzni akar, mint ha azt mondana Annira meg kötöttem az ezeto hal gyomrában mint ha az ſ. temre fü tekeredet volna.

7 Az hegyeknec alsó réſieibe ſiállottam vala, az föld bę záról-tatott vala az ő záriaiual én környülem mind öröcke: Mind az által meg ſiabaditád az én ęletemet az rothadáſtól, ô én Wram Iſtenem.

e Az földnec záriain erti az nagy bezgyeket vagy az nagy kőſiklakat melyec vgy mint be zárják az tengert hogy partia ne tegyen.

8 f Mikor az én lelkem el fogyátkozot vólna, meg emlekezém az Wrról, és bę méne imátſágom te hozzád az te ſient Templomodba.

f Az ſabaditaſnac nagy voltat azzal jelenti, mert mikor lelke el fogyatkozot volna akkor tőle iol vele.

9 g Az kic hijaba való hazugſágoc után indúlnac, minden bódogſágtól el rekeſitic magokat.

10 En penig hálá adó ſióual áldozom te néked, és az mit fogatam meg adom tenéked. Az Wré az ſiabaditás.

g Az az, az kic baluanſokat imadnac és tiztelnec, az Iſtennec eldaſatul ambator rehazzac el mogyakat: De en tegéd imadſac

11 Es parantſola az WR az halnac és ki veté Ionaſt az ſiárazra.

III. Réſz.

Szolittya iſmét az Iſten Ionaſt és őtet el küldi az Niniuebé tekhöz, kic az Ionaſnac prędikaliáſára meg tęrnec, és Iſtentől kegyelmet nyernec.

1 Szóla

1 SZóla az WR másodsior Ionásnac, s-monda.

2 Kelly fel mennyel Niniuébe amaz nagy Városba, és prędikállyad abban az mitén tenéked parantsoloc.

3 Es fel keluén Ionás el méne Niniuébe az Wrnac parantsolattya sierint, à Niniue pedig felölötte igen nagy város vala, mellynec [a] kerületi három napi járó föld vala.

[a] Az Niniue városnac kerületi nagy sáz furlanati föld vólt, mellynec körüle vólt nagy kő kerites és ezer öt száz torios à mint Herodotus es Diodorus vetsellic.

4 Es mikor bę ment vólna az városba egy napi járó földön, és kiáltott vólna, monduán; még negyuen nap vagyon az vtán Niniue el süllyed.

5 Hiüénec az Niniuebéliec az Istennec, és böyttöt hirdetuén kiczintöl fogua nagyig gyáli ruhába öltözénec.

Penitentiának peldaia à Ninive varos belsőkben.

6 Mert minec vtánna ez beszéd à Niniuebéli királnac fülébe esett vólna, fel keluén az ö királi székiböl le veté az ö királi ruháiát, és gyáli ruhába öltözuén üle az porban.

7 Es parantsolá hogy meg kiáltanác és meg hirdetnéc Niniuébe az királnac és az ö fö népeinec akarattyokból, hogy se az emberec, se az barmoc, ökröc és juhoc semmit meg ne kóstolnánac, se ne ennénec, és vizet ne innánac.

8 Hanem öltözzenec giáli ruhába az emberec az barmockal egybe, és kiáltsanac az Istenhöz szüntelen, és terien meg minden ember az ö gonosi vtáról, és az ö hamisságától melly ö benne vagyon.

9 [b] Ki tudgya talám meg ter, és el váltositattya Isten az gonoszt, hogy el fordúluán az ö haragiánac búsúlásától el ne vesüljünc.

[b] Ezt nem kételkedésből mondgya az király, hanem magában megtusakodi gyönyörüségéből Ionán à Prophetanac szaporasa. és az ö bánkodásnac nagy voltat. vagy inkább hogy meg tanitsa az Istent nehez voltat. Szinte így fogia vala cap. 2. v. 4.

10 Annakokaért mikor látta vólna Isten az ö czelekedeteket, hogy tudni illic megtértec vólna az ö gonosi vtokról, el váltositá Isten az gonosit az mellyel öket meg fenyegette vala, és nem vészté el öket.

IIII. Részz.

Bánkodic az Prophéta azon hogy az Niniue ellen való Prophetalása nem tellyeledett bę, de az Istentöl megfedderic, és példába megmütattatic néki hogy az ö haragia méltan vólna, és az Isten méltan könyörült vólna az Niniuebelieken.

1 SEmmiképpen nem tettzéc pedig ez az Ionásnac, és meg haraguéc.

2 Könyörge azért az WRnac, és monda: Kérlec Wram, auagy nem ez valaé az én mondásom még mikor vólnéc az én földemben? azért futottam vala Tharsusba, mert tudom vala hogy te kegyelmes és irgalmas Isten vagy, nagy türhetö, nagy irgalmasságú, és à gonosznac el váltosztatóia vagy.

3 Mostan azért Wram vedd el kérlec az én leikemet én tülem, mert iobb énnékem meghalnom hogy nem élnem.

4 Es monda az WR, Auagy méltán geriedetté fel az te haragod?

5 Mert ki ménuén Ionas az Városból ül vala az város ellenébe napkelet felöl, hólott tsinált vala

magánac haylokot hogy az alatt ülne árnyékban, mind addig mig meg látnáia mint lenne az városnac dólga.

6 Mert készitett vala az WR Isten egy tököt[a] hogy fel menne az, az Ionas hayl[illegible]kára, hogy árnyékot tartaná az Ionas feiének és meg óltalmazná az heúségnec bántásától, és örüle Ionas az töknec felötte igen.

a: Nemellire borostiannac, nemellyet ezuda fanac nemezic, mellyet az deákok Ricinusnac mondanac.

7 Az után szerze az Isten egy férget másod napon reggel hainalba melly az töknec az töuét meg rágá és meg asia.

8 És lön napkeletkor hogy az Isten siáraztó szelet támasztana, és az napnac heúsége meg sütné Ionasnac feiét, annira hogy el bággyadna, és kéuánna magánac halált, ezt monduán, iob nékem hóltom hogy nem éltém

9 És monda az WR Ionásnac, vallyons méltán haragsiolé ezért ez tökért, és monda, méltan czelekeszem hogy haragsiom mind halálig. b

b: Az az, Annira hogy kiuanniam inkab holtomat hogy nem éltemet.

10 És monda az WR, Te sánnod ez tököt mellyért nem munkálkottál és az mellyet nem neueltél, melly egy éiiel fel neuekedett és más éiiel ismét el heruadott:

11 És én ne sánnám Niniuét az nagy várost, mellyen több vagyon tizenkétszer tíz ezer[c] embernél, kic nem tudnac külömbséget tenni az iob és bal kezec között, mellyben baromis soc vagyon.

c: Az az, Tobvagyon ez varosban szaz husz ezer aprogyermeknel.

Ionas könyuének vége.

MICHÆAS.

Az Michæás az ötegéss könyuében feddi elöször az Iuda és Izrael orszagában valóknac Istentelenségéket, báluány imádásokat, hálá az datlanságokat, és az Istennec reáiec köuetkezendö büntetéseuel fenyegeti öket. Másodszor az hiueket vigaztallya az Messias felöl való igéreteckel, az Euangeliomnac predicaltatásaual, és az Anya szent Egyházra köuetközendö iöckal.

ELSŐ RESZ.

¶ Meg mondgya az Prophéta az ő neuét, hazáiát, és Prophétálásinac idejét. Annac vtánna fenyegeti az Izrael és Iuda orszagát az bűnért, neuezet szerint penig az baluány imádásért. Istennec büntetéseuel, mellyetöl semmiképpen meg nem menekedhetnének.